

Koliko znate o drogama? (How much do you know about drugs?)

Tvrtko Pervan

Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije

Ključne riječi: droge, anketa, podaci

U okviru obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti u Samoboru je, u organizaciji Zavoda za javno zdravstvo Zagrebačke županije – Služba za prevenciju ovisnosti, 3. prosinca 2007. godine održan stručni skup pod nazivom „Prevencija ovisnosti u Zagrebačkoj županiji – stanje i perspektive“.

U okviru skupa održano je šest predavanja i radionica koje su vodili istaknuti stručnjaci za prevenciju i liječenje bolesti ovisnosti s područja Županije, a glavne teme su bile stanje bolesti ovisnosti u Zagrebačkoj županiji te pristup i rad s ovisnicima.

Skupu je prisustvovalo 62 stručnih djelatnika osnovnih i srednjih škola, centara za socijalnu skrb te pravosudnih i zdravstvenih ustanova s područja Županije.

Jedna od radionica na skupu bila je i anketa „Koliko znate o drogama“, tijekom koje su učesnici u roku od dvadeset minuta trebali ispuniti upitnik, odnosno odgovoriti na 25 pitanja vezanih uz bazično poznavanje problematike droge i ovisnosti.

S obzirom da je ovakva anketa već bila upotrijebljena na sličnim skupovima s istim profilom učesnika, rezultati su bili očekivani, iako neugodni za same ispitanike i voditelje skupa. Naime, prosječan broj točnih odgovora bio je 13,2, odnosno 53 % od ukupno 25 postavljenih pitanja. Raspon točnih odgovora kretao se od 8 (2 ispitanika) do najviše 17 (4 ispitanika). Drugim riječima, neki od prisutnih stručnjaka imali su 17 netočnih odgovora na postavljenih 25 pitanja, a najbolji među njima još uvijek su imali 8 netočnih odgovora, odnosno 1/3 ukupnog broja postavljenih pitanja (grafikon 1.).

Broj točnih odgovora na 25 postavljenih pitanja

Iako samo teorijsko znanje o drogama nije najvažnija pretpostavka za uspješan preventivni rad s mladima, nesumnjivo može pridonijeti sigurnosti samih stručnjaka u komunikaciji s mladima te njihovom autoritetu i vjerodostojnosti. Stoga je neobično da u današnje vrijeme potpune dostupnosti podataka, pogotovo za djelatnike u školama (stalna stručna edukacija, bogat stručni knjižnični fond u školskim knjižnicama, Internet!) neki od njih ne barataju osnovnim podacima vezanim uz prevenciju i liječenje bolesti ovisnosti kojima se, istina samo djelomično, bave tijekom svog redovitog rada.

Preporuke za daljnji rad:

1. ojačati dosadašnje te osmisliti nove programe edukacije edukatora
2. posvetiti pozornost bazičnim podacima vezanim uz poznavanje djelovanja droga
3. osmisliti i druge načine provjere znanja, odnosno evaluacije postojećih programa edukacije
4. nastaviti s organizacijom interdisciplinarnih skupova s temom prevencije i liječenja bolesti ovisnosti (novi takav skup planiramo za ovogodišnje obilježavanje Mjeseca borbe protiv ovisnosti

na području Zagrebačke županije)

PRILOG - ANKETA: Koliko znate o drogama

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
ZAGREBAČKE ŽUPANIJE
Služba za prevenciju ovisnosti**

ANKETA: KOLIKO ZNATE O DROGAMA?

1. THC je aktivna komponenta:
 - a.) amfetamina
 - b.) marihuane
 - c.) LSD-a
2. LSD je:
 - a.) psihostimulans
 - b.) halucinogen
 - c.) antidepresiv
3. Heroin se dobiva iz:
 - a.) opijumskog maka
 - b.) indijske konoplje
 - c.) ražene glavice
4. Koja od slijedećih psihoaktivnih supstanci izaziva jaku fizičku ovisnost:
 - a.) kokain
 - b.) heroin
 - c.) LSD
5. Koja od slijedećih psihoaktivnih supstanci izaziva jaku psihičku ovisnost:
 - a.) kokain
 - b.) marihuana
 - c.) LSD
6. Hepatitis B i C se prenose:
 - a.) prljavim rukama
 - b.) krvlju
 - c.) spolnim putem
 - d.) aerogeno (disanjem, kašljem ...)
7. Od AIDS-a (HIV bolesti) u Hrvatskoj boluje:
 - a.) do 10% intravenoznih ovisnika
 - b.) 20-30% intravenoznih ovisnika
 - c.) preko 50% intravenoznih ovisnika
8. Procijeni trenutni broj heroinskih ovisnika u Zagr. županiji:
 - a.) 200 registriranih i 600 neregistriranih
 - b.) 300 registriranih i 300 neregistriranih
 - c.) 100 registriranih i 300 neregistriranih
9. Procijeni trenutni postotak konzumenata marihuane među srednjoškolcima u Zagrebačkoj županiji:
 - a.) 10% konzumenata i 50% eksperimentatora
 - b.) 15% konzumenata i 75% eksperimentatora
 - c.) 5% konzumenata i 25% eksperimentatora
10. Proširene zjenice su znak konzumacije koje droge:
 - a.) kokaina
 - b.) heroina

- c.) marihuane
11. Sužene zjenice su znak konzumacije koje droge:
a.) kokaina
b.) heroina
c.) marihuane
12. Rizla je:
a.) lula za pušenje marihuane
b.) cigaretni papir za motanje marihuane
c.) smotana cigareta marihuane
13. Koje se droge mogu konzumirati pušenjem:
a.) kokain
b.) heroin
c.) marihuana
d.) sve navedene
14. Koja se droga najčešće uzima u vidu tableta:
a.) speed
b.) heroin
c.) ecstasy
d.) kokain
15. Crack (krek) je vrsta:
a.) amfetamina
b.) kokaina
c.) nova «droga za silovanje»
16. Marihuana u odnosu na duhan izaziva:
a.) manje problema s dišnim putovima
b.) više problema s dišnim putovima
c.) iste probleme s dišnim putovima
17. Konzumacija kojih droga može izazvati pojavu teških duševnih oboljenja:
a.) kokaina
b.) marihuane
c.) amfetamina
d.) svih navedenih
18. Ulični naziv za amfetamine i metamfetamine je:
a.) žiža
b.) speed
c.) dop
19. Posljedica češće konzumacije ecstasy-ja je prelazak na heroin:
a.) zbog jake depresije koju ova droga izaziva nakon prestanka djelovanja
b.) zbog razvoja jake ovisnosti koja se najlakše svlada heroinom
c.) nijedna gornja konstatacija nije točna
20. Ušmrkavanjem se mogu konzumirati slijedeće droge:
a.) kokain
b.) speed
c.) heroin
d.) sve navedene
21. Nošenje majice sa slikom marihuane je:
a.) dopušteno ali ne u školi jer predstavlja nedolično odijevanje
b.) nedopušteno ali i nekažnjivo djelo
c.) prekršaj za koji se plaća novčana kazna u iznosu od 5 000 do 20 000 kuna

22. Učestala uporaba diazepama (lijekova za smirenje pod imenom: Apaurin, Normabel, Diazepam ili Valium):
- a.) rijetko dovodi do ovisnosti
 - b.) često dovodi do jake ovisnosti
 - c.) dovodi do ovisnosti u kombinaciji s ilegalnim drogama
23. Cijena jedne doze (joint-a) marihuane iznosi danas:
- a.) oko 10 kuna
 - b.) oko 30 kuna
 - c.) oko 50 kuna
24. Ovisnik o heroinu svakodnevno može trebati:
- a.) do 50 kuna za drogu
 - b.) preko 100 kuna za drogu
 - c.) do 500 kuna za drogu
25. U Zagrebačkoj županiji postoji Služba za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti:
- a.) pri Zavodu za javno zdravstvo
 - b.) pri Domu zdravlja
 - c.) takva služba još ne postoji u našoj Županiji

Kontakt osoba:

Tvrtko Pervan, dr.med., spec. školske medicine

Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije

Služba za prevenciju ovisnosti

10 290 Zaprešić, Pavla Lončara 1

tel.:01/3313-031; fax.: 01/3319-108

e-mail:ovisnosti.zapresic@post.t-com.hr